

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 401. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm03-shoot-idm140319424312272/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

**PALUDAN-MÜLLERS EFTERSKRIFT TIL UDGAVEN 1872
AF SEX DIGTE.**

Af de sex i denne Bog indeholdte Digte (Kainus, Abels Død, Kain, Benedict fra Nursia, Ahasverus, Pygmalion), have de fem første forhen været trykte under Titlerne: „Tre Digte“ og „Nye Digte“, og fremtræde nu som en tredie Udgave af disse to Digtsamlinger. Det sidste lille Digt, Pygmalion, der oprindeligt stod i en Nyaarsgave, optages her for første Gang blandt Forfatterens egne Skrifter.

Da der ikke tidligere har været føjet Noter til de her meddelte Arbejder, ikke engang til Kainus, skjøndt denne Digtning, som et ikke forhen behandlet Emne, vel mest havde trangt dertil, skal Forfatteren heller ikke i denne nye Udgave tilføje saadanne. Kun vil han — opfordret dertil — gjøre opmærksom paa følgende: Digtet Kain maa, ligesom det forudgaaende, Abels Død, forstaaes symbolisk og ikke historisk. Slutningen tilsigter ikke at lægge en ny Skyld paa den tilstrækkeligt Belyggede, men drager kun den nundgaaelige Consequens af fortsat Vrede mod Gud. I Benedict fra Nursia er der imod Alt, lige indtil Ammens Navn, at læge historisk. Det Samme er Tilfældet med Navnet og Personen Maria Segnier i Ahasverus. Hun døde virkelig med de anførte Ord paa Læben, og en Charakter som hendes, og som derhos virkelig har existeret, var Forfatteren fornøden, for paa rette Maade at afslutte Dømedagsprologen. I Ruchnias „Geschichte von Fort Royal“ findes en kort Beretning om hende saavel som om flere andre, ligesaa mærkelige, Qvinde-charakterer.

De Smaaforbedringer i Texten, som ere foretagne i denne nye Udgave, angaa kun det Formelle og ville neppe bemærkes af Læseren. Dog ønsker Forfatteren dem respeciterede, hvis Bogen flere oplægges, ligesom han her vil udtale det Ønske, at hvis hans Skrifter skulde blive udgivne og samlede efter hans Død, man da vil bevise ham den Agtelse, at holde sig til den sidste, af ham selv besorgede Udgave af hvert enkelt Værk. Man har jo seet aldeles modsatte Principer gjøre sig gjældende ved Udgivelsen af afdøde Digtets Værker. Snart har man udelukkende holdt sig til den første Udgave, snart til den sidste, og snart af de forskjellige Varianter udvalgt dem, man syntes bedst om. Sagen er, at medens Nogle betragte et Digt som et Naturproduct, og altsaa som uforbederligt, see Andre deri et Aandsproduct, der, som saadant, i det Uendelige lader sig forbedre, idetmindste med Hensyn til Formen. Nærværende Forfatter, som mest helder til den sidste Anskuelse, har i de forskjellige Udgaver af sine digteriske Arbejder bestræbt sig for at trække en bestemt Grænse mellem forneget og forliden; thi aldeles at udlade Rettelser og meningsløse Textforbedringer, vilde efter hans Mening stride mod det Hensyn, der skyldes de gode Læsers Smag og Dømmekraft. Dog er det kun i hans Ungdomsskrifter, der oprindeligt og for Størstedelen ere flygtigt nedskrevne, at han har tilladt sig Forandringer af Indholdet, og i nogle af de større Arbejder bortskaaet eller omarbejdet enkelte Partier. I Alt hvad senere er offentliggjort er Composition og Indhold forblevet uændret, og de gjorte Smaaforandringer have alle kun sigtet til at rense Formen, hvis væsentligste Egenskab jo er Klarhed.

Kjøbenhavn, i October, 1872.

TILFØJELSER TIL KOMMENTAREN TIL I—III BIND

Litteratur om Paludan-Müller.

Nogle Breve vedrørende Opførelsen af „Kærlighed ved Høftet“ er trykte i Ude og Hjemme VI 541—45. (Meddelt af Hr. Skuespiller Robert Neiiendam.) Udgiveren finder det desuden rigtigst at oplyse, at han har henvendt sig til følgende udenlandske Biblioteker, hvor det kunde formodes, at der fandtes Breve eller Manuskripter fra P.-M., men alle vegne faaet det Svar, at intet saadant fandtes: Universitetsbiblioteket i Kristiania, Det kgl. norske Videnskaberne Selskabs Bibliotek i Trondhjem, Kungl. Biblioteket i Stockholm, Universitetsbibliotekerne i Upsala og Lund, Statsbiblioteket i Göteborg, samt, foranlediget ved en Bemærkning Side 115 i Frederik Lauges Bog om det nære Forhold mellem P.-M. og den svejtsiske Teolog Alexander Vinet, til La Faculté de théologie de l'église évangélique libre du Canton de Vaud i Lausanne, hvor Vinets efterladte Breve og Papirer findes. Da disse Henvendelser alle fandt Sted i Efteraaret 1908, burde Bemærkning derom have været optaget paa sit Sted i Indledningen i 1ste Bind.

Danserinden

(1ste Bind Side 482—503.)

Hr. Bibliotekar Dr. phil. E. Gigas har gjort Udgiveren opmærksom paa en Lighed mellem et Par Strofer i „Danserinden“ og et Par Strofer i Lorenzo de Medicis Digt „Ambra“ (15de Aart.), [trykt i W. Roscoe: Lorenzo v. Medici, aus dem Englischen übersetzt von Kurt Sprengel, Berlin 1797, Side 3 i Suppl.]:

1ste Strofe:

Fuggita è la stagion, ch' avea conversi
E fiori in pomi già maturi, e colti;
In ramo più non può foglia tenersi,
Ma sparte per li boschi assai men folti
Si fan sentir, se avvien cho gl' attraversi
Il cacciator, e pochi pajon molti;
La fera, sebben l' orme vaghe asconde,
Non va secreta per le secche fronde.

(Forbi er den Aarstid, der havde forvandlet Blomsterne til Frugter, som forlængst er modnede og plukkede; paa Grenen kan intet Blad mere sidde faat, men de ligger spredte i de nu langt mindre tætte Skove, og man kan mærke dem, naar det hændes, at Jægeren gaar over dem, og de faa lyde da som mange; skønt Vildtet skjuler sine lette Fodspor, kan det ikke færdes ubemærket paa det visne Løv.)